

INSTRUKCJA GOSPODAROWANIA WODĄ
ZBIORNIKA MAŁEJ RETENCJI W NADLEŚNICTWIE BIELSK
ZBIORNIK WODNY W KLESZCZELACH

Lokalizacja:
działki o nr ew. 620/1, 784/1
obręb Kleszczele
gmina Kleszczele
powiat hajnowski

Właściciel i zarządca:

Nadleśnictwo Bielsk
z siedzibą: **ul. Studziwodzka 39**
17-100 Bielsk Podlaski
e-mail: bielsk@bialystok.lasy.gov.pl

Projektant: Antoni Kluczko

mgr inż. Antoni Kluczko

upr. bud. nr BZ.1117/92 do projektowania
i obliczeń hydrologicznych w specjalności
wodno-melioracyjnej bez ograniczeń

Białystok, 10.09.2018 r.

SPIS TREŚCI.

I. Część opisowa.

Wprowadzenie.

1. Informacje ogólne dotyczące lokalizacji urządzeń wodnych.
2. Nazwa właściciela i użytkownika bezpośrednio odpowiedzialnego za gospodarowanie wodą i utrzymanie urządzeń wodnych.
3. Wyszczególnienie zadań jakie mają spełniać urządzenia wodne.
4. Podstawowe informacje dotyczące urządzenia wodnego odnoszące się do:
  - a) poziomów piętrzeń i okresów ich obowiązywania,
  - b) wysokości piętrzeń,
  - c) przepływów charakterystycznych,
  - d) dopuszczalnych prędkości obniżania i podwyższania poziomów wód,
  - e) maksymalnej przepustowości urządzeń wodnych.
  - f) zagrożeń i uwarunkowań w gospodarowaniu wodą występujących przy obniżaniu poziomu piętrzenia poniżej minimalnego.
  - g) stanu ostrzegawczego i alarmowego dla zbiornika,
  - h) podstawowe dane dotyczące pojemności, w tym pojemności martwej zbiornika, pojemności użytkowej, pojemności powodziowej stałej i pojemności powodziowej forsowanej,
5. Określenie sposobu gospodarowania wodą w normalnych warunkach użytkowania.
6. Określenie sposobu postępowania w okresie występowania zjawisk lodowych.
7. Określenie sposobu gospodarowania wodą w warunkach użytkowania w okresie powodzi, w tym sposobów:
  - a) postępowania w przypadku wprowadzenia stanu ostrzegawczego i alarmowego dla zbiornika.
  - b) postępowanie przy prognozowanym nadejściu fali powodziowej, przygotowującego zbiornik do wejścia w okres powodzi.
  - c) tworzenia i wykorzystania pojemności powodziowej w oparciu o informacje napływające z osłony hydrometeorologicznej.
8. Opis sieci obserwacyjno-pomiarowej istotnej dla gospodarowania wodą.
9. Wykaz urządzeń pomiarowych związanych z gospodarowaniem wodą.
10. Określenie podstawowych czynności związanych z gospodarowaniem wodą oraz osób odpowiedzialnych za ich wykonanie.
11. Wykaz zakładów współdziałających.
12. Określenie trybu powiadamiania, przez osobę odpowiedzialną za gospodarowanie wodą ośrodka koordynacyjno-informacyjnego ochrony przeciwpowodziowej regionalnego zarządu gospodarki wodnej o wystąpieniu niebezpiecznych zjawisk.
13. Określenie trybu powiadamiania o zrzutach ponad przepływ dozwolony.

II. Część graficzna.

1. Mapa pogładowa inwestycji w skali 1: 10 000	- 1 ark.
2. Mapa sytuacyjno-wysokościową terenu z lokalizacją urządzeń wodnych.	- 1 ark.
3. Projekt przepustu z piętrzeniem – przekroje wlotu i wylotu budowli.	- 2 ark.
4. Krzywa wydatku urządzeń upustowych przepustu z piętrzeniem	- 1 ark.

Wprowadzenie.

Instrukcję gospodarowania wodą jako załącznik do wniosku o udzielenie decyzji pozwolenie wodnoprawne opracowano w związku z art. 407 ust. 3 prawa wodnego (Dz.U.2017, poz.1566) z późn. zm.) w którym zobowiązuje się wnioskodawcę dołączenie do wniosku o udzielenie pozwolenia wodnoprawnego dla budowli piętrzących o wysokości piętrzenia powyżej 1 m oraz wyposażonych w urządzenia umożliwiające regulowanie przepływu projektu gospodarowania wodą.

Instrukcja określa zasady gospodarowania wodą i jej piętrzenia. Zawiera zasady dotyczące głównych czynności niezbędnych do utrzymania w stanie gwarantującym bezpieczeństwo użytkowania zbiornika wodnego i budowli z nim związanych oraz określa zasady postępowania i obowiązki służby eksploatacyjnej w zakresie:

- gospodarki wodnej w poszczególnych okresach eksploatacyjnych,
- utrzymania i konserwacji budowli piętrząco-upustowej,
- prowadzenia obserwacji mających na celu utrzymanie należytego stanu technicznego budowli dla zapewnienia bezpieczeństwa i właściwego jego wykorzystania.

Instrukcja została opracowana na podstawie:

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dn. 17.08.2006 r. w sprawie zakresu instrukcji gospodarowania wodą (Dz.U. z 2006 r., Nr 150, poz.1087).

1. Informacje ogólne dotyczące położenia urządzeń wodnych.

Lokalizacja budowli oraz wyszczególnienie obszaru ich oddziaływania z podaniem siedzib i adresów właścicieli nieruchomości.

Nazwa budowli	Lokalizacja: numer działki i obręb	Usytuowanie oddziaływania (nr działki, obręb)	Właściciel nieruchomości i adres siedziby
Czasza zbiornika wodnego z budowlą piętrząco- upustową	dz. nr ew. 620/1, 784/1, obręb Kleszczele	dz. nr ew. 620/1, 784/1, obręb Kleszczele	Skarb Państwa w zarządzie-Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – Nadleśnictwa Bielsk z siedzibą: ul. Studziwodzka 39 17-100 Bielsk Podlaski
		dz. nr ew. 626 obrub Kleszczele	Zarząd Dróg Powiatowych w Hajnówce ul. Bielska 41 17-200 Hajnówka

2. Nazwa właściciela i użytkownika bezpośrednio odpowiedzialnego za gospodarowanie wodą i utrzymanie urządzeń wodnych.

Właścicielem i użytkownikiem bezpośrednio odpowiedzialnym za gospodarowanie wodą i utrzymanie urządzeń wodnych jest:

Nadleśnictwo Bielsk
siedziba i adres do korespondencji:
ul. Studziwodzka 39
17-100 Bielsk Podlaski
kontakt: tel.: **85 730 26 52**
fax: **85 730 26 17**
e-mail: bielsk@bialystok.lasy.gov.p

3. Wyszczególnienie zadań jakie mają spełniać urządzenia wodne.

Zbiornik wodny zlokalizowany jest na terenie lasów gospodarczych Nadleśnictwa Bielsk. Służy do retencjonowania wody, ochrony przeciwpożarowej, ochronie środowiska przyrodniczego oraz jest miejscem wypoczynku mieszkańców gminy.

4. Podstawowe informacje dotyczące urządzenia wodnego odnoszące się do: a i b) poziomów piętrzeń i okresy ich obowiązywania oraz wysokości piętrzeń,

1	Normalny poziom piętrzenia zbiornika wodnego - NPP	m n.p.m.	170.20
2	Maksymalny poziom piętrzenia zbiornika wodnego - MaxPP	m n.p.m.	170.20
3	Wysokość piętrzenia na budowli piętrzącej	m	1.50

Powyższe piętrzenie obowiązuje w okresie całego roku.

c) przepływów charakterystycznych,

- nie dotyczy zbiornika wodnego ze względu na brak przepływu

d) dopuszczalnych prędkości obniżania i podwyższania poziomów wody,

Nie zakłada się występowanie przerw w piętrzeniu w okresie eksploatacji budowli w tym ich konserwacji i napraw oraz w okresie zimowym. Podczas planowania remontów skarp lub części podziemnej budowli (około raz na 10 lat) możliwe będzie obniżenie poziomu wody w zbiorniku, jednak należy to czynić w sytuacjach wyjątkowych. Przy ponownym podwyższeniu poziomu piętrzenia do poziomu NPP zbiornika należy postępować zgodnie z zatwierdzoną instrukcją gospodarowania wodą. Obniżanie piętrzenia wykonuje się poprzez wyjęcie jednego elementu zamknięcia (szandoru) z prowadnic budowli stwarzając warunki dla przepływu wody ponad zamknięciem. Podczas obniżania piętrzenia nie należy dopuszczać do powstania warstwy przelewu ponad zamknięciami większej od 10 cm. Przelew o wysokości 10 cm odpowiada wielkości przepływu $Q=0.05 \text{ m}^3/\text{s}$, który jest przepływem dozwołonym. Drugim ograniczeniem przy obniżaniu piętrzenia jest nie obniżanie wody w zbiorniku o wartość większą jak 1 cm na godzinę. Ograniczenie to jest podyktowane tym, że gwałtowne obniżenie może powodować „spłynięcie” nawodnionych skarp. Uzyskiwanie piętrzenia wykonuje się poprzez założenie elementów zamknięcia do poziomu NPP. Poziom wody w zbiorniku wodnym będzie się podnosił poprzez samoczynny grawitacyjny dopływ wód gruntowych przy braku odpływu ze zbiornika. W przypadku uszkodzenia znaków pomiarowych, należy je odtworzyć. Piętrzenie w okresie uszkodzenia znaków należy utrzymywać ustalając jego poziom w stosunku do progu budowli.

W przypadku wystąpienia awarii należy ustalić jej przyczyny i rozmiary, oraz zapewnić bezpieczeństwo budowli dostępnymi środkami. Przy prawidłowej eksploatacji tj. nie przekraczaniu dopuszczalnego maksymalnego poziomu piętrzenia w zbiorniku, usuwaniu na bieżąco drobnych rozmyć na budowli nie powinno dojść do awarii. W przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnej mogącej skutkować uszkodzeniem budowli należy:

- niezwłocznie przystąpić do obniżenia piętrzenia,
- w sytuacji uszkodzenia budowli w sposób zagrażający osobom postronnym, budowle należy zabezpieczyć poprzez oznakowanie i ogrodzenie.
- niezwłocznie należy przystąpić do napraw eliminujących potencjalne zagrożenie przy pomocy specjalistycznej jednostki wykonawczej w branży hydrotechnicznej lub melioracyjnej, dysponującą odpowiednim sprzętem i kadrą techniczną.

Wystąpienie awarii przy prawidłowej obsłudze i postępowaniu zgodnie z instrukcją gospodarowania wodą jest zdarzeniem mało prawdopodobnym. Nie przewiduje się likwidacji budowli i zaprzestania piętrzenia.

e) maksymalnej technicznej przepustowości przepustu z piętrzeniem.

Wielkości przepływu ponad zamknięciami przepustu PP-5
przy różnej wysokości warstwy przelewowej

Nazwa budowli	Przekrój leżaka (cm)	Przepływ m^3/s	Wielkość przelewu w m^3/s przy warstwach przelewowych w (cm)				
			10	20	30	40	50
Przepust o średnicy rurociągu 0.60cm	Ø 60	0.40	0.05	0.14	0.26	0.40	-

Maksymalna techniczna przepustowość budowli upustowej wynosi $0.40 \text{ m}^3/\text{s}$ przy przelewie ponad zamknięciami budowli warstwą $h = 0.40\text{m}$. Dla zbiornika wodnego zlokalizowanego na działkach o nr geod. 620/1, 784/1 w obrębie Kleszczule dopuszczalny jest przepływ nad zamknięciami o wysokości warstwy 10 cm, przy wielkości przepływu $0.5\text{m}^3/\text{s}$

f) zagrożeń i uwarunkowań w gospodarowaniu wodą występujących przy obniżaniu poziomu piętrzenia poniżej minimalnego.

W zbiorniku wodnym z uwagi, że prowadzone jest piętrzenie stałe nie ustalono minimalnego poziomu piętrzenia. Z uwagi na lokalizację zbiornika w środowisku leśnym oraz to, że będzie wykorzystywany również jako rezerwuuar wody do celów przeciwpożarowych obniżenie poziomu wody w zbiorniku poniżej NPP wynoszące 170.20 m n.p.m. należy wykonywać po stosownych uzgodnieniach. Każde obniżenie piętrzenia może powodować zagrożenia dla organizmów i roślin w zbiorniku. Spowoduje to również bujny rozrost roślinności dennej, nagrzewanie się wody, brak tlenu i rozrost glonów. Skutki tych zjawisk mogą być nieodwracalne.

g) podstawowe dane dotyczące wprowadzenia stanu ostrzegawczego i alarmowego dla zbiornika wodnego.

Z uwagi na zasilanie wodami gruntowymi nie dotyczy zbiornika.

h) podstawowe dane dotyczące pojemności, w tym pojemności martwej zbiornika, pojemności użytkowej, pojemności powodziowej stałej i pojemności powodziowej forsowanej,

1	Pojemność zbiornika przy NPP	m^3	4 300
---	------------------------------	--------------	-------

Pojemności martwej zbiornik, pojemności użytkowej, pojemności stałej, pojemności forsowanej nie ustalono z uwagi, że nie dotyczy zbiornika.

5. Określenie sposobu gospodarowania wodą w normalnych warunkach użytkowania.

Na zbiorniku będzie prowadzone piętrzenie całorocznie. Monitorowanie normalnego poziomu piętrzenia polega na kontroli stanu wody w obrębie znaku wodnego na ścianie przepustu. Nie zakłada się występowania przerw w piętrzeniu. Obniżenie piętrzenia i poziomu wody w zbiorniku możliwe jest jedynie w sytuacjach wyjątkowych, gdy nie jest możliwe wykonanie naprawy przy normalnym stanie wody lub w osłonie grodzi. Przystępując do obniżania piętrzenia należy usunąć jeden element zamknięcia z przewodnic budowli. Podczas obniżania piętrzenia nie należy dopuszczać do powstania warstwy przelewu ponad zamknięciami większych od 10 cm. Przelew o wysokości 10 cm odpowiada wielkości przepływu $Q=0.05 \text{ m}^3/\text{s}$, który jest przepływem dozwolonym. Gdy wysokość warstwy przelewowej ponad zamknięciami wynosi mniej aniżeli 1/3 jego szerokości można usunąć następny element zamknięcia. Drugim ograniczeniem przy obniżaniu piętrzenia jest nie obniżanie wody w zbiorniku o wartość większą aniżeli 1 cm na godzinę. Ograniczenie to jest podyktowane tym, że gwałtowne obniżenie może powodować „spłynięcie” nawodnionych skarp. Uzyskiwanie piętrzenia wykonuje się poprzez założenie wszystkich elementów zamknięć w przewodnic budowli do poziomu NPP. Poziom wody w zbiorniku wodnym będzie się podnosił poprzez grawitacyjny samoczynny dopływ wód gruntowych przy braku odpływu ze zbiornika.

Ponadto do zadań przy gospodarowaniu wodą w normalnych warunkach użytkowania należy:

- prowadzenie bieżących obserwacji stanów wody na budowli.
- kontrolowanie stanu budowli, umocnień i zamknięć,
- usuwanie zanieczyszczeń z budowli napływających z wodą, powodowanych przez dzikie zwierzęta oraz ewentualnie innych zanieczyszczeń utrudniających przepływ.

6. Określenie sposobu postępowania w okresie występowania zjawisk lodowych.

Eksploatacja obiektu w okresie zimowym wymaga dodatkowo utrzymania sprawności światła budowli i przelewu poprzez ich odładzanie. Należy zachować również pełną drożność odpływu. W wypadku tworzenia się zatorów należy na bieżąco je usuwać.

7. Określenie sposobu gospodarowania wodą w warunkach użytkowania w okresie powodzi, w tym sposobów:

a) postępowania w przypadku wprowadzenia stanu ostrzegawczego i alarmowego dla zbiornika,

Nie dotyczy zbiornika wodnego ze względu na jego zasilanie i wielkość.

b) postępowanie przy prognozowanym nadejściu fali powodziowej, przygotowującego zbiornik do wejścia w okres powodzi.

Nie dotyczy zbiornika wodnego ze względu na jego zasilanie i wielkość.

c) tworzenie i wykorzystania pojemności powodziowej w oparciu o informacje napływające z osłony hydrometeorologicznej.

Nie dotyczy zbiornika wodnego ze względu na jego zasilanie i wielkość.

8. Opis sieci obserwacyjno-pomiarowej istotnej dla gospodarowania wodą.

Zarządca zbiornika wodnego nie korzysta z istniejących sieci obserwacyjno – pomiarowej.

9. Wykaz urządzeń pomiarowych związanych z gospodarowaniem wodą, znajdujących się na urządzeniu wodnym.

Na ścianie betonowej wlotu budowli upustowej - przepustu z piętrzeniem zostanie wbetonowany bolec stalowy i wykonana farbą linia koloru czerwonego na rzędnej 170.20 m n.p.m. z napisem NPP, oznaczające normalny poziom piętrzenia zbiornika. Nie będą instalowane inne znaki wodne i urządzenia pomiarowe.

10. Określenie podstawowych czynności związanych z gospodarowaniem wodą oraz osób odpowiedzialnych za ich wykonanie.

Określono w pkt. 4-7. Odpowiedzialność za wykonanie czynności związanych z gospodarowaniem wodą spoczywa na właścicielu i zarządcy:

Nadleśnictwo Bielsk z siedzibą:

ul. Studziwodzka 39

17-100 Bielsk Podlaski

kontakt: tel.: **85 730 26 52**

fax: **85 730 26 17**

e-mail: bielsk@bialystok.lasy.gov.p

11. Wykaz zakładów współdziałających.

Współdziałające zakłady nie występują.

Adresy i telefony alarmowe:

Lp.	Wyszczególnienie	Adres	Telefon
1	Urząd Miejski w Kleszczelach	ul. 1 Maja 4 17-250 Kleszczele	(85) 681 80 04 Fax.(85)6818004 w.15
2	Starostwo Powiatowe w Hajnówce Wydział Budownictwa i Ochrony Środowiska	ul. Aleksego Zina 1 17-200 Hajnówka	(85) 682 53 70
3	Stanowisko ds. zarządzania kryzysowego i prowadzenia kancelarii tajnej Starostwa Powiatowego w Hajnówce	ul. Aleksego Zina 1 17-200 Hajnówka	(85) 682 33 71 500 266 342
4	Ochotnicza Straż Pożarna w Kleszczelach	ul. Kolejowa 16 17-250 Kleszczele	112
5	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Hajnówce	ul. 11 Listopada 4 17-200 Hajnówka	(85) 682 95 80 Fax.(85) 682 95 81
6	Posterunek policji W Kleszczelach	ul. Plac Parkowy 1 17-250 Kleszczele	(85) 681 80 07 112
7	Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce	ul. Armii Krajowej 1 17-200 Hajnówka	(85) 831 04 00 fax.(85) 831 04 15
8	Podlaski Urząd Wojewódzki Wydział Zarządzania Kryzysowego	ul. Mickiewicza 3 15-213 Białystok	(85)743 93 15
	Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego		(85)743 93 35
9	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Hajnówce	ul. M. Piłsudskiego10 17-200 Hajnówka	(85) 682 49 41 fax. (85) 682 22 32
10	Podlaski Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego	ul. Handlowa 6 15-399 Białystok	(85)743 02 55
11	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	ul. Ciołkowskiego 2/3 15-264 Białystok	(85)742 53 78 Fax.(85)742 21 04

12. Określenie trybu powiadamiania, przez osobę odpowiedzialną za gospodarowanie wodą ośrodka koordynacyjno - informacyjnego ochrony przeciwpowodziowej regionalnego zarządu gospodarki wodnej o wystąpieniu niebezpiecznych zjawisk.

W przypadku wystąpienia awarii należy niezwłocznie powiadomić właściciela i zarządcę :

Nadleśnictwo Bielsk
siedziba i adres do korespondencji:
ul. Studziwodzka 39
17-100 Bielsk Podlaski
kontakt: tel.: **85 730 26 52**
fax: **85 730 26 17**
e-mail: bielsk@bialystok.lasy.gov.p

oraz:

- Wydział Koordynacji Przed Powodzią i Suszą Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku.

adres: ul. Branickiego 17A
15-085 Białystok
tel. : (85) 73303343
fax: (22) 7330330

Należy powiadomić telefonicznie i potwierdzić to faxem.

13. Określenie trybu powiadamiania o zrzutach ponad przepływ dozwolony.

Na budowli nie jest określony przepływ dozwolony.

Opracował: